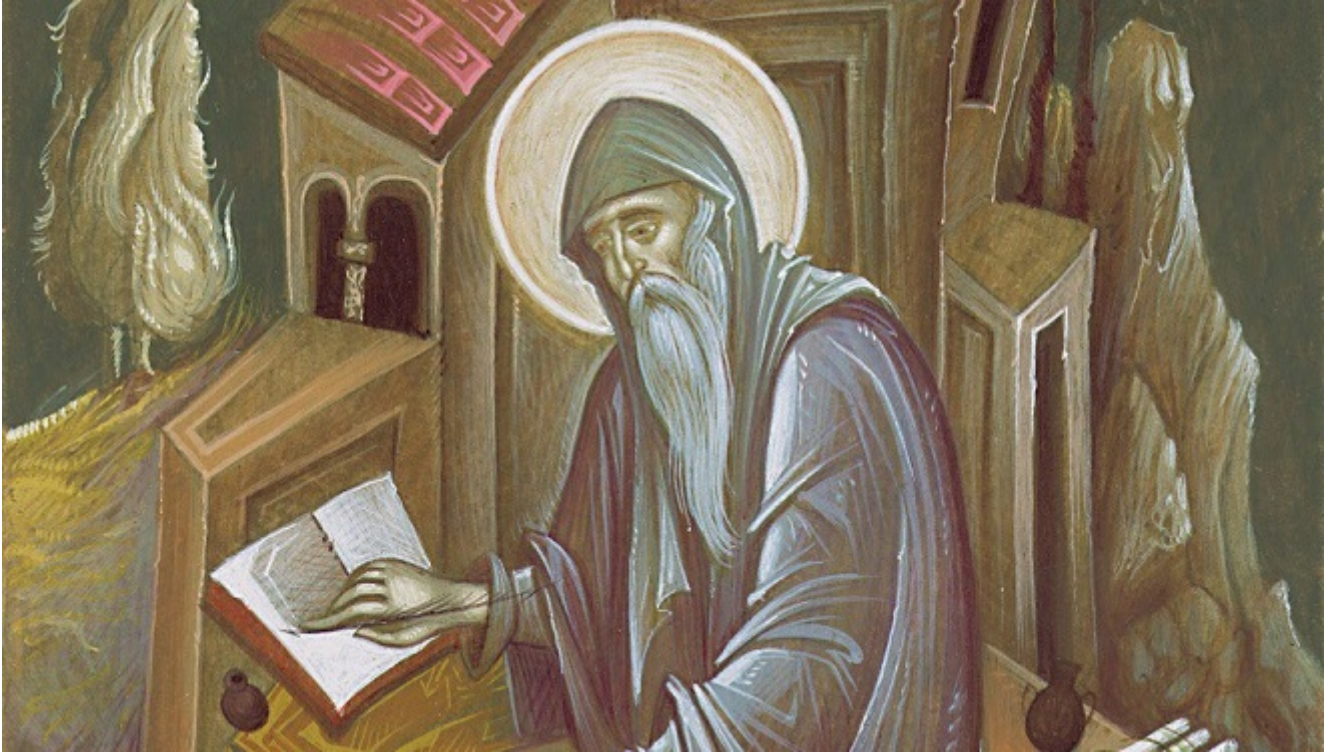

20 Νοεμβρίου 2022

Άγιος Νείλος ο Ασκητής: Όποιος αγαπάει την αληθινή προσευχή, αλλά θυμώνει και μνησικακεί, δεν είναι αψεγάδιαστος

/ [Σοφίας Πατερικής Απαύγασμα](#)

Άγιος Νείλος ο Ασκητής.

(Επιμέλεια Στέλιος Κούκος)

62. Όταν ο νους σου, από πολύν πόθο για το Θεό μοιάζει να αποτραβιέται σιγά σιγά από τη σάρκα και σιχαίνεται όλα τα νοήματα, που προέρχονται από τις αισθήσεις ή τη μνήμη ή την ιδιοσυγκρασία γεμίζοντας από χαρά και ευλάβεια, τότε να θεωρείς πως έχεις πλησιάσει τα όρια της αληθινής προσευχής.

63. Συμπάσχοντας με την ασθένειά μας το Άγιο Πνεύμα έρχεται σε μας αν και είμαστε ακάθαρτοι. Κι αν βρει να προσεύχεται μόνον ο νους σ' αυτό και σύμφωνα με την αλήθεια, τότε επιβιβάζεται σ' αυτόν και εξαφανίζει όλη τη φάλαγγα των λογισμών ή των νοημάτων, που τον περικυκλώνει, παρακινώντας τον σε έρωτα πνευματικής προσευχής.

64. Όλοι οι υπόλοιποι παράγοντες δημιουργούν στο νου σκέψεις ή ιδέες ή εσωτερικές θεωρήσεις (θεάσεις) αλλοιώνοντας το σώμα. Ο Κύριος όμως κάνει το αντίθετο. Τοποθετεί μέσα στο νου τη γνώση, επιβαίνοντας στον ίδιο το νου αυτών,

που θέλει. Και δια μέσου του νου κατευνάζει και καταπραΰνει την ακράτεια του σώματος.

65. Όποιος αγαπάει την αληθινή προσευχή, αλλά θυμώνει και μνησικακεί, δεν είναι αφεγάδιαστος. Γιατί μοιάζει μ' εκείνον, που θέλει να βλέπει καλά και καθαρά, αλλά κουνάει ταραγμένα και νευρικά τα μάτια του.

66. Αν ποθείς να προσευχηθείς, μην κάνεις τίποτε από όσα είναι αντίθετα από την προσευχή, για να σε πλησιάσει ο Θεός και να συμπορευθεί μαζί σου.

67. Μη συλλάβεις μέσα σου οποιοδήποτε σχήμα του Θεού, όταν προσεύχεσαι, και μην επιτρέπεις να λάβει κάποια μορφή ο νους, αλλά να προσεύχεσαι άυλα στον άυλο και θα καταλάβεις.

68. Φυλάξου από τις παγίδες των εχθρών. Συμβαίνει δηλαδή ενώ προσεύχεσαι καθαρά και χωρίς εσωτερική ταραχή, να σου έρχεται μονομιάς κάποια μορφή παράδοξη και αλλόκοτη και να σου δημιουργεί μεγάλη ιδέα για τον εαυτό σου, επειδή στη μορφή εκείνη τοποθετείς το Θεό. Κι αυτό, για να σε πείσει πως με το μέγεθος, δηλαδή αυτή η αλλόκοτη μορφή, που σου φανερώθηκε έτσι μονομιάς και ξαφνικά είναι το θείο. Όμως το θείο είναι άποσο (ξένο προς κάθε ποσότητα και μέγεθος) και ασχημάτιστο (ελεύθερο από κάθε περιοριστικό εξωτερικό σχήμα).

69. Όταν ο φθονερός δαίμονας δεν θα μπορέσει να κινήσει τη μνήμη την ώρα της προσευχής, τότε εκβιάζει την κράση του σώματος να παράγει κάποια φαντασία στο νου και να του αλλάξει έτσι (του νου δηλαδή) τη μορφή. Κι αυτός, που είναι συνηθισμένος να βρίσκεται πάντα μαζί με νοήματα, εύκολα λυγίζει. Κι όποιος βιάζεται να φτάσει στην άυλη και ασχημάτιστη γνώση, ξεγελιέται κατέχοντας καπνό αντί για φως.

70. Στάσου στη σκοπιά σου φυλάγοντας το νου σου από νοήματα την ώρα της προσευχής, για να ολοκληρώσεις την αίτησή σου και να μείνεις στην ηρεμία σου

σταθερά, ώστε να επιφοιτήσει και σε σένα αυτός, που συμπάσχει με όσους αγνοούν. Και τότε θα λάβεις δώρο προσευχής παρά πολύ λαμπρό.

71. Δεν θα μπορέσεις να προσευχηθείς καθαρά, αν μπερδεύεσαι με υλικά πράγματα και ταράζεσαι με αδιάκοπες φροντίδες. Γιατί προσευχή είναι απόθεση (απομάκρυνση από το νου, απαλλαγή του από) νοημάτων.

72. Ο δεμένος δεν μπορεί να τρέξει. Ούτε νους, που δουλεύει σαν σκλάβος σε πάθος, μπορεί να ιδεί τόπο προσευχής πνευματικής. Γιατί τραβιέται και μεταφέρεται εδώ κι εκεί απ' το εμπάθος (δηλαδή το δέσμιο σε πάθος) νόημα και υπό την προϋπόθεση αυτή δεν θα έχει τόπο, όπου να στέκεται ακλόνητα και σταθερά.

73. Όταν λοιπόν ο νους προσεύχεται καθαρά και ελεύθερος από πάθη (απαθώς), τότε οι δαίμονες δεν του κάνουν επίθεση από τα αριστερά (δηλαδή με αρνητικό τρόπο), αλλά από τα δεξιά (δηλαδή με θετικό τρόπο). Του υποβάλλουν δηλαδή μια ιδέα και κάποιο σχήμα από αυτά, που αγαπάει η αίσθηση, ώστε να του φαίνεται πως πέτυχε τέλεια το σκοπό της προσευχής. Και αυτό, είπε ένας με φωτισμένη γνώση άνθρωπος, γίνεται από το πάθος της κενοδοξίας και προκαλείται από το δαίμονα, που αγγίζει τον εγκέφαλο.

Κεφάλαια περί προσευχής από το βιβλίο του Αρχιμ. Ευσεβίου Βίττη, «Εις ύψος νοητόν...», Λόγος περί Προσευχής αγίου Νείλου του Ασκητού», των εκδόσεων της Αποστολικής Διακονίας.

<https://bit.ly/3V6QZ88>